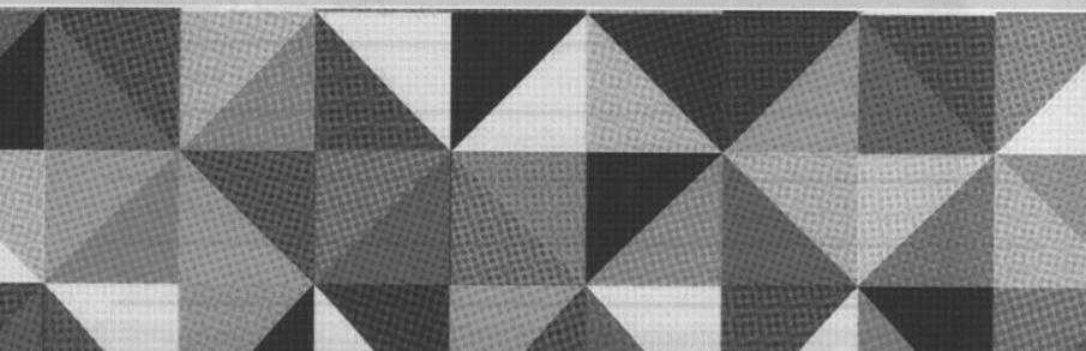

نوسازی و بهسازی یادگیری در کلاس های چند پایه

روث، تدریس با رویکرد تلفیق

$$1 = 2$$

بر شناسه: دیمه ور، محمد، ۱۳۴۴ -

عنوان و نام پدیدآور: کیفیت بخشی به آموزش کلاس های چند پایه روش تدریس با رویکرد تلفیق ۱=۶ / پدیدآورنده محمد دیمه ور
مشخصات نشر: تهران: وزارت آموزش و پرورش، معاونت پرورشی، موسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۳۴۴ ص: مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۰-۰۹۲-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: تدریس چندپایه

موضوع: Combination of grades

موضوع: تدریس چند پایه -- ایران

موضوع: Combination of grades -- iran

موضوع: تدریس -- روش شناسی

موضوع: Teaching -- methodology

موضوع: آموزش ابتدایی -- ایران

موضوع: Education, Elementari -- iran

موضوع: یادگیری ترکیبی

موضوع: Blended learning

شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش موسسه فرهنگی منادی تربیت

رده بندی کنگره: ۱۰۲۹LB۱۳۹۵ / ۴۵۹ت/

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۲۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۸۳۲۹۳

تلفن سفارشات: ۰۲۱-۸۸۸۹۶۲۷۵

نمابر: ۰۲۱-۸۸۸۹۴۲۹۰

www.monadi.org

تلفن فروشگاه: ۸۸۹۳۱۸۵۲

نوسازی و بهسازی یادگیری در کلاس های چند پایه روش تدریس با رویکرد تلفیق ۱=۶

ویراستار: بهاره پوریمینی

ناشر: موسسه ی فرهنگی منادی تربیت

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵

طراحی جلد: گروه گرافیک آوند

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

صفحه آرای: گروه گرافیک آوند

قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان

امور لیتوگرافی، چاپ و صحافی: دقت

آدرس: تهران - میدان فردوسی - خیابان انقلاب - خیابان استاد نجات الهی - بین تقاطع سمیه و طالقانی کوچه بیمه پلاک ۲۶

سخنی با خوانندگان و معلمان محترم کلاس های چند پایه

یکی از ویژگی های عصر حاضر تغییرات مداومی است که باشتاب فزاینده در دستاوردهای علمی و فناوری رخ می دهد و یکی از حوزه هایی که بالقوه می تواند تاثیرات فراوانی از این فناوری بپذیرد، آموزش و پرورش است.

فناوری آموزشی به عنوان روش منظم طراحی، اجرا و ارزیابی کل فرایند تدریس و یادگیری از فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی و سایر امکانات و دستاوردهای نرم افزاری و سخت افزاری موجود به طور گسترده و فراگیر استفاده می نماید و به طور مستمر بر غنای عامی خود می افزاید. طراحی آموزشی به عنوان هسته مرکزی فناوری آموزشی، علم، هنر ایجاد محیط و مواد آموزشی است تا یادگیرنده را از جایی که قادر نیست تکالیفی را انجام دهد، به جایی که می تواند آن تکالیف را انجام دهد، برساند و روز به روز بر دانش، مهارت، اخلاق و نگرش او بیافزاید.

این کتاب با هدف آشنایی معلمان عزیز کلاس های چند پایه با طراحی آموزشی با رویکرد تلفیقی، و بهره برداری از نمونه های تدوین شده، تهیه گردیده است. در ابتدا گزارشی از اقدامات عملیاتی در راستای اجرای این روش در دفتر آموزش دبستانی، آمده است و در فصل دوم چگونگی طراحی روش تدریس نوین با رویکرد تلفیقی تشریح گردیده است و در فصل سوم برخی از روش های نوین تدریس با رویکرد تلفیقی (موازی - هرمی - شعاعی) و نمونه هایی از این سه روش بیان شده است و در فصل چهارم نمونه سناریوهای آموزشی اعضای شورای، مرکزی مدرسان کشوری، معرفی شده است.

ضمن پوزش از اشکالات و نواقص احتمالی، از اساتید، مخاطبان و همکاران محترمی که این کتاب را مطالعه می فرمایند، استدعا داریم که ما را از نحوه نظرات ارشادی و تکمیلی خود به منظور بهبود و غنای علمی این نوشته ها در ویرایش های بعدی بهره مند سازند. در صورت تمایل، شما هم می توانید سناریوهایی را تدوین و به دفتر آموزش دبستانی ارسال فرمایید تا با نام تدوین کننده در بسته های آموزشی چاپ و مورد بهره برداری کلیه معلمان کلاس های چند پایه قرار گیرد.

باتشکر دفتر آموزش دبستانی

گروه کیفیت بخشی به آموزش کلاس های چند پایه

فهرست

* زمره ی محبت

فصل اول ۲۱

نمایی از اقدامات

- ۲۲..... - مقدمه
- ۲۵..... - اقدامات انجام شده از سال تحصیلی ۱۳۹۲ تا کنون
- ۲۶..... - معرفی دبیرخانه ی کیفیت بخشی به آموزش کلاس های چندپایه
- ۲۸..... - موج جدیدی در روش تدریس روش های چندپایه
- ۲۹..... - اولین همایش مدرسان کشوری چند پایه
- ۳۳..... - دومین همایش مدرسان کشوری چندپایه
- ۳۶..... - نشست تخصصی اعضای موقت شورای مرکزی مدرسان کشوری چندپایه

فصل دوم ۴۱

چیستی چرایی و چگونگی روش تدریس تلفیقی

۴۲..... - مقدمه

۴۳..... - عوامل تاثیر گذار بر کیفیت آموزش در کلاس های چندپایه

۴۶..... - تلفیق چیست

۵۵..... - ویژگی های تلفیق

فصل سوم ۷۳

مروری بر اقدامات انجام شده جهت تهیه ی سناریو ها

۷۴..... - نمونه روش تدریس اسکناس به ریگزد تلفیق (ویژه معلمان مبتدی)

۹۰..... - نمونه روش تدریس پیشرفت با ریگزد تلفیق (ویژه معلمان حرفه ای)

۱۱۸۰..... - روش های تدریس پیشرفته با ریگزد تلفیق (ماری، هرمی، بین رشته ای یا شعاعی)

فصل چهارم ۱۳۹

نمونه سناریو های تدوین شده توسط اعضای شورای مرکزی کلاس های چند پایه

۲۷۰..... منابع

۲۷۳..... پی نوشت ها

در کار دانش، یار یکدیگر باشند
پیامبر اعظم (ص)

پیشگفتار

امروزه در جوامع مختلف، آموزش ابتدایی در اواریت برنامه های راهبردی و توسعه ای قرار دارد. به واقع آموزش عمومی و همگانی مهمترین عامل در ایجاد توانمندی های لازم در افراد برای انجام وظایف فردی، اجتماعی می باشد. همگان براین باورند که تربیت معلم با صلاحیت و حرفه بند، نقطه آغاز هر تحول در آموزش و پرورش می باشد. اگر چه یکی از ماموریت های اصلی آموزش و پرورش ایجاد عدالت آموزشی و حق آموزش برای همه کودکان واجد الحلیم است اما چنین آموزشی باید مبتنی بر کیفیت باشد. دراین راستا با توجه به تاکید یونسکو بر شاخص های کیفی آموزش و برنامه ریزی براساس آن، کیفیت بخشی به آموزش کلاس های چند پایه، کار معلمان را بسیار سخت کرده و معلمان این گونه کلاس ها درحالی که در یک زمان معین با بیش از چند پایه و دانش آموزان با جنسیت، سنین، علایق و توانمندی های متفاوت کار می کنند، باید خدمات آموزشی و پرورشی با کیفیت و متناسب با جامعه ای که دانش آموزان در آن زندگی می کنند ارائه دهند، بدین ترتیب کارشان تخصصی و نیاز به صلاحیت های حرفه ای و مهارت های شغلی دارد. با بررسی آمار تعداد حدود ۵۲ هزار کلاس چند پایه

در ایران و جمعیت دانش آموزی حدود ۷۰۰ هزار نفر به خوبی می توان دریافت که باید برای کیفیت بخشی به آموزش کلاس های چند پایه توجه کافی نمود. درواقع سهم بزرگی از این مطالبات به آموزش با کیفیت، نیروی انسانی حرفه مند، فضا سازی و تجهیزات و ارایه خدمات آموزشی و پرورشی و همچنین نظارت و راهنمایی اختصاص دارد. از جمله گام های مهم و اساسی در معاونت آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش، می توان به تصویب آیین نامه کلاس های چند پایه برای نخستین بار در تاریخ آموزش و پرورش کشور در تاریخ ۱۳۹۳/۲/۲۹ توسط شورای عالی آموزش و پرورش که به امضای مقام عالی وزارت و ریاست محترم جمهور برای عملیاتی شدن نیز رسید و ابلاغ گردید، اشاره کرد.

شیوه نامه اجرایی آیین نامه "تشکیل و اداره ی کلاس های چند پایه" مصوبه جلسه ی هفتمین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۳/۲/۲۹ شورای عالی، می تواند نقشه راه و تبیین کننده برنامه ها و فعالیت ها در راستای کیفیت بخشی به آموزش کلاس های چند پایه باشد. پرواضح است به استناد راهکار ۵-۳ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، تشکیل کلاس های چندپایه فرصتی بی بدیل برای ارایه ی خدمات آموزشی و پرورشی به کودکان مناطق کم جمعیت و روستایی است.

با توجه به تنوع بوم واقلیم و همچنین تفاوت سن، جنس و پایه های تحصیلی دانش آموزان در کلاس های چندپایه، تدوین برنامه ای منعطف در مدیریت کلاس ها امری ضروری است. کارشناسان معقدند، در کلاس های چند پایه، به دلیل پیچیدگی نسبی در برنامه ریزی تدریس باید طرح درسی با ساختار ساده و نظام مند و به صورت مکتوب آماده شود. در سون دیگر لازم است، معلم کلاس چند پایه، نسبت به طرح درس مکتوب خود منعطف باشد و در صورت نیاز، تغییراتی در روند اجرا ایجاد کند. کلاس های چند پایه غرضی است تا دانش آموزان با شرایط متفاوت را تشویق کند که با کمک هممدرسی هایشان یاد بگیرند، بنابر این انسجام همکاری و رفاقت میان دانش آموزان را ارتقاء می دهد و همچنین مهارت های اجتماعی و رهبری را تقویت می کند و نگرش مثبت نسبت به مشارکت کلاسی را ترویج و استفاده از زمان را برای معلم کارآمدتر می کند و معلم از طریق کاربست شیوه های مختلف تدریس در کلاس های چند پایه به رشد شناختی دانش آموزان کمک خواهد کرد.

از جمله مشکلات در زمان حاضر، ناکافی بودن آموزش معلمان برای تدریس در کلاس های

چند پایه و غیر مرتبط بودن آموزش های ضمن خدمت با نیازهای واقعی معلمان کلاس های چند پایه و عدم حضور راهبران آموزشی در نظارت و ارزیابی ها می باشد. شاید بتوان گفت اغلب معلمان کلاس های چند پایه به خودشان متکی هستند در حالی که بررسی ها و شواهد نشان می دهد که کلاس های چند پایه یک موقعیت آموزشی خاص دارند و تلاش های دقیق و عالمانه ای را برای کمک به معلمان در پیشرفت مهارت ها و دانش لازم برای ارائه آموزش با کیفیت در این کلاس ها، می طلبد. محیط یادگیری عاملی بسیار مهم در حفظ و افزایش انگیزه تحصیلی دانش آموزان چندپایه و روستایی است. مدرسه به عنوان تجلی گاه واقعی اهداف نظام آموزش و پرورش و کانون تربیت محله، بایستی از تجهیزات مناسب و فناوری های نوین و همچنین مدیرانی لایق و شایسته در رهبری برخوردار باشد تا بتوان با توکل و تعقل، روحیه مشارکت جویی، برنامه محوری و ارزیابی مستمر، برنامه ها و فعالیت های مورد نیاز را به بهترین وجه اجرا نماید. معلم کلاس چند پایه باید تلاش کند تا در بهبود و تکثیر مواد یاددهی و یادگیری مبتکر و خلاق باشد و از منابع موجود محلی استفاده کند و آنها را با فرهنگ محلی مرتبط نماید. معلمان کلاس های چند پایه لازم است با تشکیل گروه هایی از مدارس مشابه در یک ناحیه جغرافیایی در جلسات منظم و هدفمند، درس پژوهی رادر بین معلمان کلاس های چند پایه روستاهای همجوار به عنوان یک برنامه راهگشا مجدانه دنبال نمایند. به واقع سپردن اداره یک مدرسه با چند پایه تحصیلی به یک مدیر یا آموزگار آن هم در نقطه ای دور افتاده حکایت از بی توجهی بودن نقش معلم و راهبری ایشان با اختیارات لازم و با امکانات کم دارد که به علاقه و عشق معلمی و بهره مندی از ظرفیت های محلی، توانسته جایگزین این کمبود امکانات شود. بنابراین معلمان کلاس های چند پایه همیشه در کلاس درس در رابطه با دانش آموزان با مسائل جدیدی روبرو هستند که حل آنها در گروه مشارکت آنها با دیگر معلمان، همدلی و همکاری با راهبران آموزشی، استفاده از خرد جمعی برای حل مسائل، استفاده از روش های نوین تدریس بهره مندی از فناوری های نوین در ارتقا بخشی، خودار تقایی و ایجاد مدرسه ای شاد و دوست داشتنی است.

از جمله مهمترین اقدامات موثر دفتر آموزش دبستانی در دو سال گذشته جهت

کیفیت بخشی به آموزش کلاس های چند پایه می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ۱- تصویب آیین نامه کلاس های چند پایه و شیوه نامه آن
 - ۲- تشکیل دبیرخانه کیفیت بخشی به آموزش کلاس های چند پایه مستقر در استان خراسان رضوی
 - ۳- برگزاری دو همایش ویژه مدرسان کشوری چند پایه در تهران و نیشابور
 - ۴- تشکیل حلقه مرکزی مدرسان چندپایه جهت مدیریت فعالیت های راهبران آموزشی
 - ۵- تشکیل شوراهای راهبری کشوری چند پایه با محوریت روش های نوین تدریس و استفاده از فضای و تجهیزات کلاس های چندپایه و روستایی
 - ۶- پیگیری جدی احیای راهبران آموزشی و تربیتی که توانسته است چراغ تدبیر و امید را در دل دوستداران تعلیم و تربیت روشن نماید.
- برخود لازم می آید تا تمامی همکاران ارجمند دفتر آموزش دبستانی و همچنین حوزه ی معاونت آموزش ابتدایی استان ها، مدیران، معاونان، معلمان، مدرسان تشکر و تقدیرانی نمایند و برای تمامی خدمات اثربخش و ماندگار دلسوزان کلاس های چند پایه و مدارس کوچک و روستایی از خداوند سبحان، اجر بی پایان آرزومندم. ♦